

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania A. K.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Warszawie  
z udziałem T. S.A. z siedzibą w W.  
o podleganie ubezpieczeniom,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 14 maja 2024 r.,  
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie  
z dnia 13 stycznia 2023 r., sygn. akt III AUa 879/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Warszawie na rzecz kuratora radcy prawnego T. C. reprezentującego T. S.A. z siedzibą w W. oraz na rzecz A. K. kwoty po 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z ustawowymi odsetkami z art. 98 § 1<sup>1</sup> k.p.c.**

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 grudnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie stwierdził, że A. K. jako pracownik u płatnika składek Q. S.A. w W.

(obecnie T. S.A. w W.) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 1 marca 2017 r.

Wyrokiem z dnia 5 października 2021 r., Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił odwołanie A. K. od powyższej decyzji i orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 13 stycznia 2023 r., zmienił zaskarżony przez A. K. wyrok Sądu Okręgowego i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie z dnia 20 grudnia 2017 r. nr [...] w ten sposób, że stwierdził, że A. K. jako pracownik u płatnika składek T. S.A. z siedzibą w W. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 marca 2017 r. oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Sąd Apelacyjny wyraził pogląd, że podleganie ubezpieczeniom społecznym (jako pracownik) wynika z rzeczywistego zatrudnienia, a nie z samego faktu zawarcia umowy o pracę. W każdym przypadku decydujące znaczenie ma treść umowy i okoliczności faktyczne towarzyszące jej wykonywaniu. O tym, czy strony istotnie nawiązały umowę o pracę nie decyduje formalne zawarcie (podpisanie) umowy nazwanej umową o pracę, lecz faktyczne i rzeczywiste realizowanie jej na podstawie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy - przede wszystkim świadczenie pracy przez pracownika z zamiarem wykonywania obowiązków pracowniczych.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że pomiędzy A. K. a spółką Q. S.A. z siedzibą w W. została zawarta umowa o pracę, a jej rzeczywistym celem, i to celem faktycznie realizowanym, było wykonywanie obowiązków pracowniczych przewidzianych w umowie. Odwołująca się obowiązki te wykonywała przynajmniej do lipca 2017 r., zgodnie z zakresem zadań, jakie miała określone w umowie; odwołująca się wykonywała swoje obowiązki zarówno w siedzibie firmy, jak i po za nią, współpracując z wykonawcami firmy, na sprzęcie pracodawcy, pod jego kierownictwem; odwołująca się otrzymywała za pracę należne wynagrodzenie, którego wysokość odpowiadała zarówno zajmowanemu stanowisku, jak i umiejętnościom zawodowym w, tym praktycznym i nabytym na skutek studiów; odwołująca się w ramach obowiązków zawodowych realizowała cele postawione jej przez pracodawcę, zgodnie z jego wytycznymi, a to pozyskanie nowej tańszej

siedziby firmy i jej urządzenie, przygotowanie nieruchomości do sprzedaży, nadzór nad sposobem wykonywania umów przez osoby związane ze spółką umowami cywilnymi, prowadzenie naboru pracownika do biura, odbywanie licznych merytorycznych spotkań zawodowych. Co więcej w chwili zawierania umowy o pracę, jak i jej faktycznej realizacji w ramach wytyczonych jej zadań, odwołująca się nie mogła mieć wiedzy o zajściu w ciążę, a więc motywacja do zawarcia umowy była inna, aniżeli ta sugerowana w decyzji ZUS i następnie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 83 k.c. i art. 58 k.c. w związku z art. 22 k.p. i 300 k.p., „tj. nieuznanie, że zawarcie przez wnioskodawczynię umowy o pracę od 1 marca 2017 r. było czynnością pozorną albo mającą na celu obejście prawa (ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa) w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego albo zawartą wbrew zasadom współżycia społecznego oraz błędne przyjęcie, że wnioskodawczyni podlega ubezpieczeniu społecznemu w myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jedn. tekst Dz. U. z 2022r., poz. 1009)”;

- naruszenie przepisów postępowania mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c., przez pominięcie „dowodu i faktu” w postaci zgłoszenia A. K. do ubezpieczeń społecznych po ponad 6 tygodniach od nawiązania spornej umowy o pracę, co miało wpływ na ocenę Sądu drugiej instancji co do wiedzy stron o zajściu w ciążę ubezpieczonej, i w konsekwencji niezastosowanie w niniejszej sprawie art. 83 k.c. i art. 58 k.c. w związku z art. 22 k.p. i 300 k.p.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że jest ona oczywiście uzasadniona. Dalej stwierdził: „Ponadto wnoszę o przyjęcie skargi do rozpoznania, z uwagi na istnienie potrzeby wykładni art. 58 § 1 i 2 k.c. oraz art. 353<sup>1</sup> k.c. spowodowane istotnymi rozbieżnościami w orzecznictwie sądów dotyczącymi wykładni tych przepisów. Mianowicie konieczne jest określenie, czy zawarcie umowy o pracę na krótko przed pewnym zajściem zdarzenia uzasadniającego długotrwałą wypłatę wysokich świadczeń z tego ubezpieczenia

stanowi jedynie przejaw przezorności życiowej i jest w pełni akceptowalne, czy też może stanowić naruszenie zasad współżycia społecznego albo obojęcie prawa”.

Uzasadniając wniosek, skarżący stwierdził, że: art. 58 § 1 i 2 k.c. oraz art. 353<sup>1</sup> k.c. niejednokrotnie były przedmiotem orzeczeń wydawanych przez Sąd Najwyższy, jednak wykładnia tych przepisów nadal jest niejednolita. Wskazuje na to chociażby przebieg postępowania objętego niniejszą skargą. Na podstawie zasadniczo tożsamyh ustaleń faktycznych Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał całkowicie odmienne orzeczenie niż Sąd Okręgowy.

Skarżący podkreślił, że w części orzeczeń można znaleźć stanowisko, zgodnie z którym dopuszczalne jest kwestionowanie na podstawie art. 58 k.c. ustalonego przez stronę stosunku pracy jeżeli cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest wprawdzie sprzeczny z ustawą, ale działania ubezpieczonych ukierunkowane są na korzystanie ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawieraniu umów o pracę na stosunkowo krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia z ubezpieczenia społecznego i w konsekwencji uzyskaniu przez osobę ubezpieczoną świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 października 2005 r., II UK 43/05; z dnia 9 sierpnia 2005 r., III UK 89/05).

Dalej wywiedziono: „Sąd Najwyższy podnosił już również, działanie osób ubezpieczonych zmierzające do świadomego osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści z systemu, kosztem pozostałych ubezpieczonych, partycypujących w tworzeniu funduszu chorobowego, którzy pokryliby wydatki związane z wypłacanymi świadczeniami, sprzeciwiając się tym samym intencjonalnym zabiegom w celu uzyskania radykalnie zawyżonych świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku krótkookresowym opłaceniem wyższych składek tuż przed pewnym okresem uzyskania świadczeń (wyrok Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2017 r., II UK 605/16). Sąd Najwyższy w wyroku z 28 stycznia 2001 r., II UKN 244/00; OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 496) wyraził również pogląd, iż „zamiar nawiązania stosunku ubezpieczenia społecznego, bez rzeczywistego wykonywania

umowy o pracę, świadczy fikcyjności zgłoszenia do pracowniczego ubezpieczenia społecznego”.

Odwołująca się, w odpowiedzi na skargę, wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od skarżącego na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Kurator T. S.A. w W., w odpowiedzi na skargę, wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie na rzecz kuratora kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych powiększonych o podatek od towarów i usług w stawce 23%, od Skarbu Państwa lub ewentualnie od organu jako strony wnoszącej skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. W konsekwencji tego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym m.in. na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o

przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398<sup>4</sup> k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecnictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007, z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 496392).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz stwierdzono, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Z kolei, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522; z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Powołanie się na tę przyczynę kasacyjną zakłada więc nie tylko wskazanie przepisu prawa i stwierdzenie, że - w ocenie skarżącego - wywołuje on wątpliwości. Konieczne jest również wykazanie, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, wyjaśnienie na czym one polegają, ich uzasadnienie, a także wskazanie rozbieżnych wariantów interpretacyjnych, z odwołaniem się do dotychczasowych poglądów orzecznictwa i dostępnego piśmiennictwa (zob. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, LEX nr 2497706), a w szczególności przytoczenie i poddanie analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., III UK 123/17, LEX nr 2496319).

Wymagań tych skarżący nie spełnił, ponieważ nie wskazał, w czym wyraża się rozbieżność w orzecznictwie na tle art. 58 § 1 i 2 k.c. i art. 353<sup>1</sup> k.c. ani też nie przywołał rozbieżnych orzeczeń.

Zauważyć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego dopuszcza się ocenę, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa, zwłaszcza jeżeli jedynym celem umowy byłoby umożliwienie pracownikowi skorzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 marca 2001 r., II UKN 258/00, OSNAPIUS 2002 nr 21, poz. 527; z dnia 23 lutego 2005 r., III UK 200/04, OSNP 2005 nr 18, poz. 292 i z dnia 18 października 2005 r., II UK 43/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 251; z dnia 9 sierpnia 2005 r., III UK 89/05 OSP 2007 nr 4, poz. 41; z dnia 5 grudnia 2017 r., II UK 605/16, LEX nr 2434456).

Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że alimentacyjny charakter świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz zasada solidaryzmu ubezpieczonych, na której oparty jest system ubezpieczeń społecznych, wymagają, żeby płaca - stanowiąca podstawę wymiaru składki - nie była ustalana ponad granicę płacy słusznej, sprawiedliwej i zapewniającej godziwe utrzymanie oraz żeby rażąco nie przewyższała wkładu pracy, a w konsekwencji, żeby składka nie przekładała się na świadczenie w kwocie nienależnej. Oznacza to, że nadmiernemu uprzywilejowaniu płacowemu pracownika, które w prawie pracy mieściłoby się w ramach art. 353<sup>1</sup> k.c. w prawie ubezpieczeń społecznych można już przypisać - w okolicznościach konkretnego wypadku - zamiar nadużycia świadczeń z tego ubezpieczenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05, OSNP 2005 nr 21, poz. 338 oraz wyroki: z dnia 18 października 2005 r., II UK 43/05; OSNP 2006 nr 15-16, poz. 251; z dnia 1 czerwca 2017 r., I UK 253/16, LEX nr 2342187).

W szczególności odnosi się to do wysokości świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, które nie są pochodną wkładu finansowego pracownika w system ubezpieczenia chorobowego, ale rekompensują wynagrodzenie za pracę utracone przez pracownika wskutek niezdolności do pracy z powodu choroby (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2015 r., I UK 223/14, OSNP 2017 nr 1, poz. 9; z dnia 5 grudnia 2017 r., II UK 605/16 (LEX nr 2434456) oraz z dnia 4 marca 2021 r., II USKP 24/21, LEX nr 3158137).

Nie ma zatem rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego co do tego, że nie zasługuje na ochronę prawną nadużycie polegające na zamiarze wyłudzenia świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych przez zawieranie umów o pracę krótko przed urodzeniem dziecka i ustalaniu wygórowanego wynagrodzenia w celu uzyskania przez osobę ubezpieczoną od takiej podstawy świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Należy jednakże podkreślić, że to, czy stan taki wystąpił w niniejszej sprawie, zależy od ustaleń faktycznych, a te nie pozwalają na stanowcze stwierdzenie, że stronom umowy o pracę przyświecał zamiar nadużycia świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Z wiążącej Sąd Najwyższy podstawy faktycznej (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.) wynika, że A. K. wykonywała obowiązki pracownicze przynajmniej do lipca 2017 r., zgodnie z zakresem zadań, określonych w umowie; wykonywała swoje obowiązki zarówno w siedzibie firmy, jak i po za nią, współpracując z wykonawcami firmy, na sprzęcie pracodawcy, pod jego kierownictwem; otrzymywała za pracę należne wynagrodzenie, którego wysokość odpowiadała zarówno zajmowanemu stanowisku, jak i umiejętnościom zawodowym, tym praktycznym i nabytym na skutek studiów; w ramach obowiązków zawodowych realizowała cele postawione jej przez pracodawcę, zgodnie z jego wytycznymi: pozyskanie nowej tańszej siedziby firmy i jej urządzenie, przygotowanie nieruchomości do sprzedaży, nadzór nad sposobem wykonywania umów przez osoby związane ze spółką umowami cywilnymi, prowadzenie naboru pracownika do biura, odbywanie licznych merytorycznych spotkań zawodowych. Co więcej w chwili zawierania umowy o pracę, jak i jej faktycznej realizacji w ramach wytyczonych jej zadań, odwołująca się nie mogła mieć wiedzy o zajściu w ciążę, a więc motywacja do zawarcia umowy

była inna, aniżeli ta sugerowana w decyzji ZUS i następnie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Skarżący wskazał także na przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący w ogóle nie ustosunkowuje się do tak rozumianej przesłanki oczywistej zasadności skargi ani nie wykazuje jej istnienia. Nie jest rolą Sądu Najwyższego stawianie hipotez, którą podstawę kasacyjną ma na myśli skarżący, przedstawiając we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentację mającą uzasadniać jej oczywistą zasadność, ale niewykazującą kwalifikowanego naruszenia konkretnych przepisów. Konkretyzacja wniosku w tym zakresie jest uprawnieniem, a zarazem obowiązkiem skarżącego. Sąd Najwyższy nie może zastępować strony w realizacji przysługującego jej prawa ani też być zobowiązany, by spełniać za nią ustawową powinność przez decydowanie, jaką rzeczywistą treść należałoby przypisać

sformułowanym we wniosku zarzutom, tak żeby pozostawało to w zgodzie z intencją skarżącego.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. oraz art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w związku art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2023 r., poz. 1964) oraz stosownie do § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. poz. 536) w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

(r.g.)